

усунення всіх перепон на шляху запровадження практичного втілення Угоди про «відкрите небо», робота, спрямована на взаємне визнання сертифікатів безпеки, приведення вітчизняних стандартів безпеки польотів та норм обслуговування до міжнародних стандартів.

Література

1. Щодо удосконалення механізмів державного регулювання ринку авіаційних перевезень в умовах інтеграції України до ЄС: аналіт. записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1496/> (дата звернення: 12.10.2020).

2. Переговори між Україною та ЄС щодо Угоди про створення спільного авіаційного простору. URL: <http://Ukraine.eu/mfa/gov/ua/press-centre/news/> (дата звернення: 12.10.2020).

3. Згуровський М.З. Геоекономічні сценарії розвитку і Україна. Київ: Академія, 2010. 326 с.

УДК 341.222:347.8 (043.2)

Середенко Л.С., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Толкачова І. А., к.ю.н., доцент

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОВІТРЯНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ

У сучасному світі все більше розвивається авіаційна сфера через те, що люди часто мігрують, подорожують в інші куточки планети, зникає принцип осілості на одній території, також постійно здійснюється міжнародна торгівля, яка передбачає імпорту та експорту товарів. Таким чином, збільшується кількість авіаційних перевезень та виникає потреба у чіткому правовому врегулюванні відносин з приводу авіаційних сполучень між державами.

Правове регулювання вітчизняного повітряного кордону регулюється нормами національного та міжнародного права. Існують спеціальні галузеві принципи, що застосовуються лише в цій сфері: принцип суверенітету над повітряним простором [1, с. 1], гарантії безпеки міжнародної цивільної авіації, свободи польотів у міжнародному повітряному просторі [2].

Головним законодавчим актом в Україні для таких правовідносин є Повітряний кодекс України, що містить положення про користування міжнародним повітряним простором, здійснення міжнародних польотів, переліт державного кордону. Згідно з ним

Україна здійснює регулювання діяльності цивільної авіації через центральний орган виконавчої влади в галузі транспорту, відповідні органи авіаційного транспорту. Крім того, у ст. 1 Повітряного кодексу України передбачено, що повітряний простір є частиною повітряної сфери, розташованою над суходолом і водною територією України, у тому числі над її територіальними водами (територіальним морем), і обмеженою вертикальною поверхнею, що проходить по лінії державного кордону України [3].

Україна, будучи суб'єктом міжнародного права, здійснює повний контроль та виключний суверенітет над своїм повітряним простором та кордоном, адже вони є складовою частиною її території. Правовий режим повітряного простору регламентується також Законом України «Про Державний кордон України» від 4 листопада 1991 р., який стандартизує режим перетинання державного кордону (в тому числі і повітряного): повітряні судна перетинають державний кордон України у спеціально виділених повітряних коридорах, переліт державного кордону України поза повітряними коридорами допускається тільки з дозволу уповноважених на те державних органів України [4, с. 9].

Положення про використання повітряного простору України регламентує такі питання: структура та класифікація повітряного простору, планування та координація діяльності з його використання, забезпечення дозвільного порядку його використання, випадки заборони і обмежень використання повітряного простору, здійснення контролю відповідними органами за дотриманням правил використання повітряного простору, обслуговування повітряного руху, перетинання повітряними суднами державного кордону та польоти в зоні із особливим режимом використання повітряного простору України тощо [5]. Відповідно до даного положення переліт Державного кордону України повітряними суднами здійснюється за спеціально виділеними коридорами.

Незважаючи на достатню кількість міжнародних та національних нормативно-правових актів, що регламентують повітряний простір та міжнародні сполучення і надають визначення державного повітряного кордону, до сих пір відсутня чітко врегульована норма щодо визначення точної верхньої межі повітряного простору, на яку поширюється територіальний суверенітет держави. Існують лише доктринальні погляди на дане питання різних вчених та дослідників. Більшість схиляються до думки, що нижчою межею космічного простору і відповідно вищою межею національного повітряного простору згідно із встановленою практикою є технічно найбільш

низькі орбіти штучних супутників, на яких можливі використання та експлуатація цих супутників у вільному польоті (100+/- 10 км над рівнем океану) [6, с. 74].

Отже, правове регулювання повітряного кордону України складається з міжнародно-правових норм і власне норм національного законодавства України. Так як Україна є суб'єктом міжнародного права, вона може самостійно контролювати власний повітряний кордон через центральний орган виконавчої влади в галузі транспорту, відповідні органи авіаційного транспорту. Переліт державного кордону України поза повітряними коридорами допускається тільки з дозволу уповноважених на те державних органів України, а переліт Державного кордону України повітряними суднами здійснюється за спеціально виділеними коридорами.

Література

1. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію від 07 груд. 1944 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_038.
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057#Text.
3. Повітряний кодекс України: Закон України від 19 трав. 2011 р. № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48-49. Ст. 536.
4. Про державний кордон України: Закон України від 4 лист. 1991 р. № 1777-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 2. Ст. 5.
5. Про затвердження положення про використання повітряного простору України: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 груд. 2017 р. № 954 / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/954-2017-п#Text>.
6. Даниленко Г.Д. Граница между воздушным и космическим пространством в современном международном праве. *Советское государство и право: научный журнал*. Москва: Наука, 1984. № 9. С. 71-79.

УДК 656.7.072/073 (043.2)

Ткаченко Є.М., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Толкачова І.А., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АВІАЦІЙНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Постійна потреба людей в спілкуванні та стрімкий розвиток економічних відносин між державами обумовили появу та використання найшвидшого та найбезпечнішого виду транспорту –